

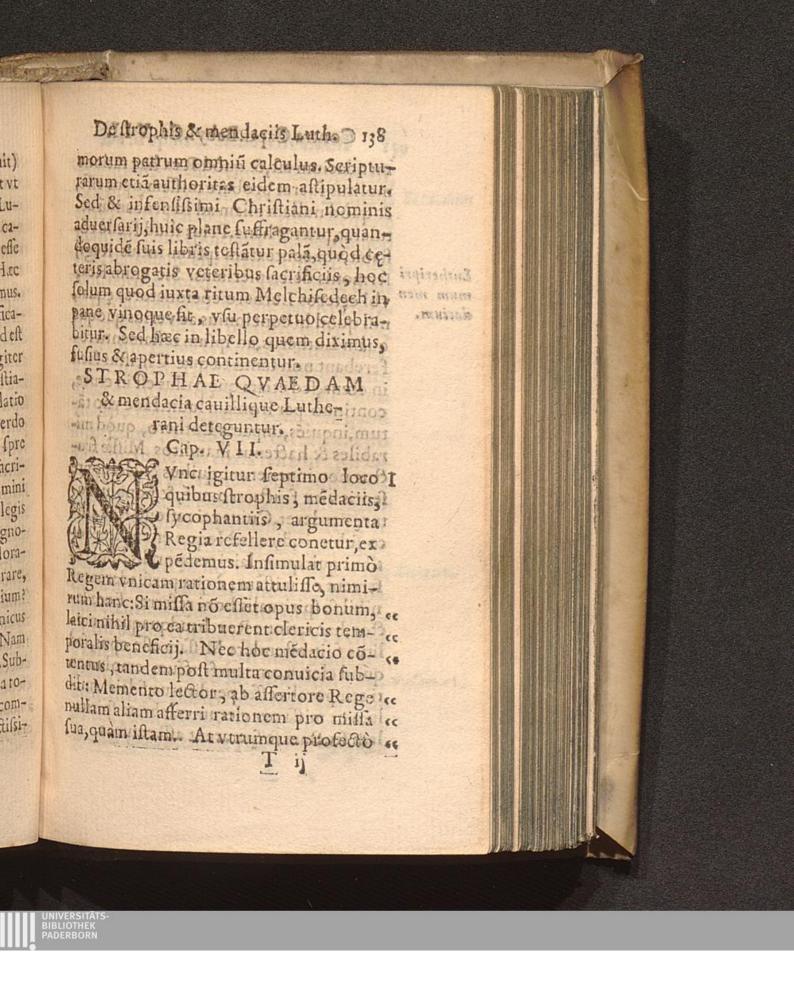
Universitätsbibliothek Paderborn

Assertio Septem Sacramentorum Aduersus Mart. Lutherum

Heinrich <VIII., England, König>
Parisiis, 1562

Septimvm. Strophae quaedam & mendacia cauillique Lutherani deteguntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30233



mendacium est, & quod R ex hac ratione molitus fuerat probare missam opus este, & quod nullam aliam ad id probanduatulerat, præter hanc. Prius illud facilè costabit, vbi contextum ipsum totius Regis sermonis descripserimus. Sic enim Rex, vbi ceteros Luthero cocionatores equat, niss quod hi concinnius ac verius quoque quam Lutherus, ad ipsum testamenture-

ferebant non tantu ca quæ Christus secit in ccena, sed etiam que passus est in cruce, continuò per ironiam ludit: Hoc vno tatum, inquies, impares Luthero, quòd mirabiles & hactenus inauditos Missæ fructus non inuenerunt quibus & clerus pre sentis vitæ fructum omne, & populus suture perderet. Cuius rei ratione Rexillico subiecit, dicens: Neque enim sacerdo. tibus quicquam laici temporalis bonicoferrent ob missam, è qua persuaderentus nihil se spiritualis boni referre. Ecce lector, hac ratione Rex. haudquaquammo. litus fuit oftendere Missamesse opus, sed quod clerus omnem fructum emolumen ti temporalis effet perditurus, fi laich nullum ex missa per clerum celebrata spiritalem fructum se sperarent assecutures.

Entheripri mum men dacium.

De strophis & mendaciis Luch

Hicigitur, vt vides, vnum medacium eft, iam audies & alterum. Negauit Lutherus Secundum aliam à Regerationem præter illa quam Lutherus falso comentus est, afferri: quod etia falsissimum est. Nam ex ipsis Lutheri fundamentis docet Rex, Missam & opus & facrificium esse. Verum quu Regia ratio prolixior sit, & oratorio more fluat, nos eam in forma breuiore contrahemus. Ego(inquit Rex)istud fundametű ci permitta.quod immobile postulat esse, non mouebo:tantum oftenda edificium quod superstruxit, facile per se corruere. Esto Christus fuisset in coena testatus: par tamen est, vt id sit testatus, quod post mortem voluit in sui memoriam fieri. Quãob rem & præcipua testamenti pars fuit, vt in sui commemorationem hæc ipsa discipuli facerent. Propter quod & dixit, Hoc Luca 220 facite in mea comemorationem. At non tum coenantis comemorationem intellexit, sed postea crucifixi: quod & ex verbis Pauli manifestum est, qui simul arque dizisset, Quocienscunque panem hunc co- s. Cor. se. mederitis, & calicembiberitis: protinus adiecit, non coenam domini, sed mortem domini apaunciabitis Hocest ergo quod

saline.

111

ne

ffe.

at-

có-

gij

ex,

uatg

que

re-

fecit

uce,

tã-

mi-

fru-

pre

fu-

illi-

rdo-

i cô-

ntun

ele-

mo=

fed

men

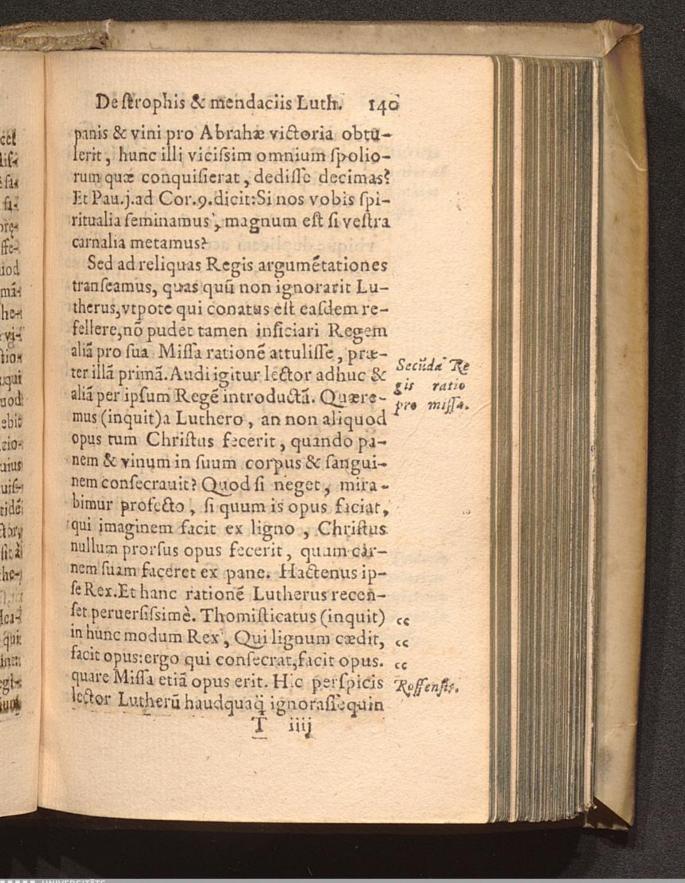
nul

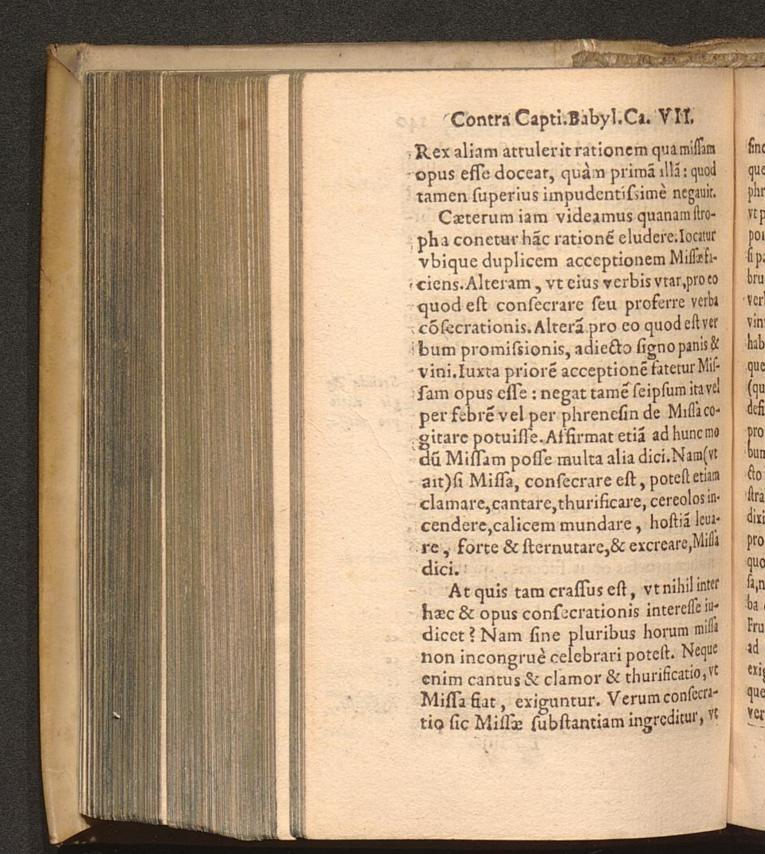
rita-

Contra Capti. Babyl. Ca. VII.

in milla repræfentatur, ipfum videlicet conbusto crucis facrificium: quod quum ipfa Mifa fa palam referat geadem faris appolitefas crificium appellarur. Quamobrem & f. cerdotes qui mortem cius in missireprefentant, corpus à languine scorfum offerunt & immolat. Ia enim exequitur quod in memoria sie mortis seri in commis dauitsMorté eteniin testatoris, vi Luthen Proait; toffame in inholuitineque ante vines & robur famigant ab folut perfection necolumnabur, quantitis mortuusqui testatus est. Contludie itaque Ren, quod fiquis diligenter hec expenderit, videbit Christi facerdote averhu, loco facrificios ra omniu que sub Mose sucrat, & huius faerificij gonebar nypa, hoovini instituis fejquod & offerretur deog & in cibá itide Janua populo diretum Intelligis itaque lefting quanda quidé biec nationage idinarli fità priorigi iam bis mendacem fuiffe butheinfed poster crucifixi: qued & ex vertur

Liter pro mus, quis facerdotibus impingit, qui missarci- temporarias opes pro Missis accipiuna pere tempo annonindibro Genesoas accipiuna valia. mus voi Melchas dech deo facriacium





De strophis & mendaciis Luth.

fine consecratione Missa nunquam esse queat. Quis enim vnquam vsque adeo Cosecratio phreneticus est, aut per febrem insaniens, exigitur ad viputet se Missam habere posse citra cor essentiame poris & sanguinis cosecrationem? Quòd spanem & vinum quis habuerit, & librum in quo scripta fuerint ipsa Christi verba, nisi quis eisdem prolatis panem & vinum consecrauerit, Missa neutiquam habebitur. Vnde & perspicuum est, neque secundum posteriorem acceptionem (quam supra distinxit Lutherus) Missam definiri posse, quam tamen ipse vere & proprie dici Missam aftirmat, nempe verbum ipsum promissionis cum signo adieto panis & vini. Quod & paucis montrabimus. Nam & si præsens fuerit (vt dirimus) panis & vinum, fimul & verbum promissionis vel in mente vel in libro quouis scriptum, hauddum habetur Misfa,nisi quispiam idoneus ipsa eadem ver- verborum ba cum studio consecrandi pronunciet. consecration Frustra ergo Separat ista Lutherus, quum nis necessa ad Misse subsistentiam hæctria pariter ria est. exigantur. Neque enim verba sola, neque signa sola, neque vtraque hæcsine verborum aliqua prolatione qua panis

iffam

quod gauit.

Atro-

ocatur ffæfa-

010 00

verba

Aver

mis & r Mif-

itavel

fla co-

ncmo

ım (vt etiam

los in-

leua-,Missa

l inter Me iu-

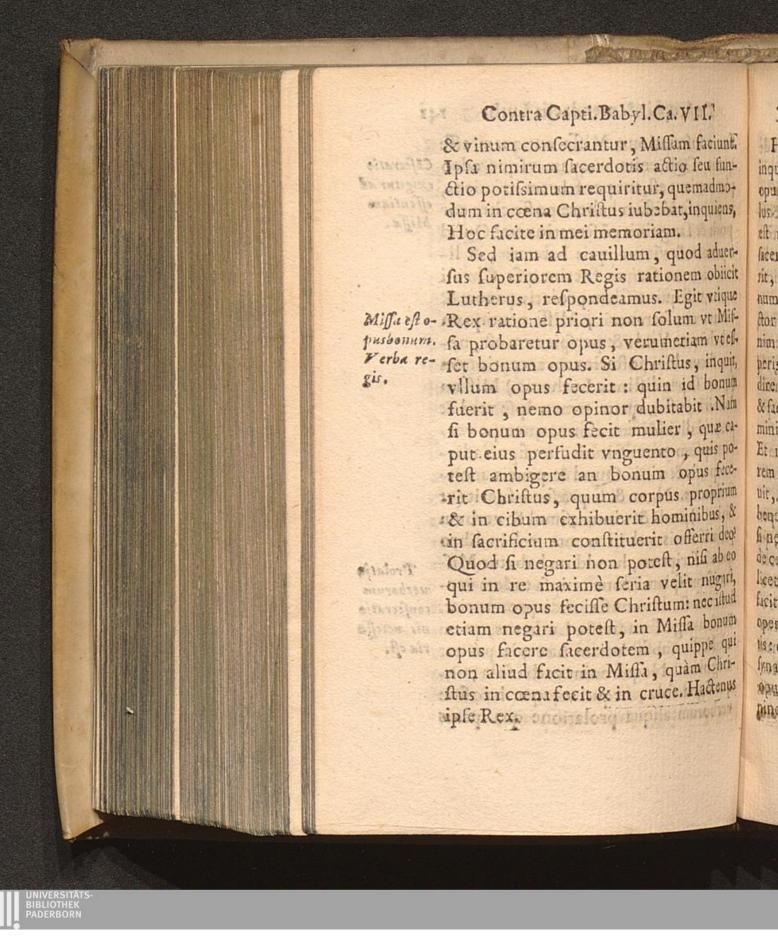
miffa

Jeque

io, vt

fecra-

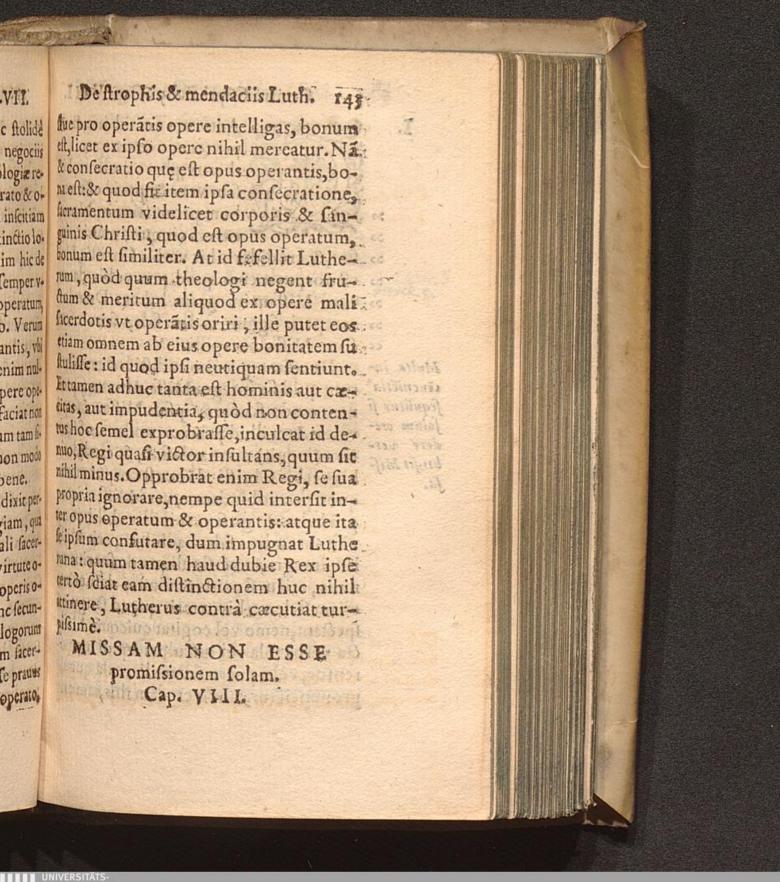
11', VE



1. De strophis & medaciis Luth. 142 aciunt. Hig Lutherus mine cavillatur. Hac, « u funinquity ratione Missa non erit bonum co admoepus g nisi bonus sit consecrator. Ma- cc quiens, lus enim male facit confectando, id es el missando. Itaque non licebit malo ce aduerheerdoti consecrare, imò neque pote- « obnicit nt, quum Millam velint necessario bo- cc viique num opus este. En perspicis optime le- Rossensis. yt Mifdonimerum Lutheri cauillum. Sic en vtclnim cauillatur, perinde quafi mihil oinquit, peris boni nife à bono minultro probonum dice possic : q vod plane fulsum est. Nam Mulitia mi &ficerdos malus baptizans operis boni nistri no of .Num minister est, tametsi non bene faciat. ficu sacraque ciuis po-Et malus item facerdos, qui peccatois fecerem confession & resipiscentem absoloprium uit, bonum opus facit, quanquam non bus, & bone. ficir enim vrerque male, tametri deo! ineuter in opere suo malum agat. Et G ab co de consecrante si militer dici potest, qued nugiri, keetipse malus fuerit, opus tamen quod eciltud heir, bonum est, non solum pro opere bonum operato, verumetiam pro opere operanpe qui is quemadmodum conferens eleemo-Chrimam, dum expers fuerit gratiz, bonum actenus pus hand dubie facit, quanquam no om pinobene feciffe crediture nomen promis and man DE SUI

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Contra Capt. Babyl. Ca.VII. Lutherus itaque Regem hic stolide five carpit, ceu pluribus sui regni negociis occupatum, quam vt huius theologiere & cc Opus du- cordetur, nempe de opere operato domei pux. perantis. In quare plane suam inschiam liera Lutherus prodit, quum illa distinctiolo cum hic non habeat . Neque enim hiche de fructu Misse quæritur, qui semperv dun berrimus est quatum ad opus operatum faces fine Missa fiat à bono sine à malo. Verun non ita quantum ad opus operantis, vo fuli malus fuerit qui sacrificat. Is enim nullum sibi fructum reportat ex opere oph Etta rantis, quanquam opus bonum faciatno eitas tus h bene. At bonus contrà plurimum tamb nuo, bi quam aliis fructum parit : & non moon nihid bonum opus facit, verumetiam bene. Parum scite igitur Lutherus dixitper ter o , iille magnificam illam Theologiam, qui fe ip , definitum eft, Missam etiam mali sacerlana , dotis esse semper bonum opus, virtuteo terto so peris operati, licet non virtute operisolttin perantis. Quod dico propter hanc fecunpiss1 Cofecratio dam partem, quam nullus theologorum malifacer- (opinor) afferet vnquam. Nam facerdotis est bo dos consecrans, quantumuis ipse prauss mum opus, fuerit, tamen opus eius, fiue pro operato,



UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN